นวัตกรรมพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ
An Innovation for Developing Creative Storytelling Skills among International Students

เบญจมาภรณ์ สุริยาวงศ์[1*]
Benjamaporn Suriyawong[1*]

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการใช้องค์ประกอบและศิลปะการใช้ภาษาในนิทานสำหรับเด็ก 2) เพื่อพัฒนานวัตกรรมพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังการใช้นวัตกรรม จากการศึกษาเอกสารและวิเคราะห์นิทานจำนวน 15 เรื่องที่ได้รับรางวัลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) ระหว่างปี 2563–2568 โดยใช้กรอบแนวคิดด้านการใช้ภาษา องค์ประกอบและกลวิธีในการแต่งนิทาน และแก่นเรื่อง เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบและศิลปะการใช้ภาษาในนิทานสำหรับเด็กได้แล้ว จึงนำผลที่ได้มาพัฒนานวัตกรรมพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ และสร้างแบบทดสอบความพึงพอใจของผู้เรียนหลังการใช้นวัตกรรมผลการวิวัยพบว่า 1) องค์ประกอบและศิลปะการใช้ภาษาในนิทานสำหรับเด็กมีความโดดเด่นในด้านการใช้คำ 7 ประเภท ได้แก่ คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน คำทักทาย คำเสริม คำร้อง และคำเรียก การใช้ประโยค 3 ประเภท ได้แก่ ประโยคแจ้งให้ทราบ ประโยคถามให้ตอบ และประโยคบอกให้ทำ รวมถึงการใช้ภาพพจน์ 5 ประเภท ได้แก่ อุปมาอุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน อธิพจน์ และสัทพจน์ องค์ประกอบและกลวิธีในการแต่งนิทานพบว่ามีโครงเรื่อง ตัวละคร และฉากที่เหมาะสม ขณะที่แก่นเรื่องสะท้อนคุณธรรม เช่น ความเสียสละ ความซื่อสัตย์ และความรับผิดชอบ 2) นำผลการวิเคราะห์ที่ได้สร้างนวัตกรรมในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ โดยแบ่งเป็น 4 ชุดการเรียนรู้ ได้แก่ ชุดที่ 1 เรียนรู้การใช้ภาษาในนิทาน ชุดที่ 2 เรียนรู้องค์ประกอบและกลวิธีการแต่งนิทาน ชุดที่ 3 เรียนรู้การวางโครงเรื่องและฝึกแต่งนิทาน และ ชุดที่ 4 ประกอบร่างสร้างนิทานเชิงสร้างสรรค์ เมื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง พบว่า นวัตกรรมพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 70.78/74.08 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 70/70 ที่ตั้งไว้ และ 3) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้นวัตกรรมอยู่ในระดับมาก นวัตกรรมช่วยส่งเสริมความเข้าใจในการใช้ภาษาไทย การวางโครงเรื่อง และการสร้างสรรค์ตัวละคร ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถแต่งนิทานภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและมีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น แสดงให้เห็นว่านวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิผลและสามารถประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียนชาวต่างประเทศได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ : นิทาน นวัตกรรม พัฒนาทักษะ การแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์ นักศึกษาชาวต่างประเทศ

[1*]สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
Department of Public Administration, Chiang Rai Rajabhat University
E-mail : benjamaporn.sur@crru.ac.th
* Corresponding author

Received: 3 December 2025/ **Revised**: 22 January 2026/ **Accepted**: 23 January 2026

Abstract

This research aimed 1) to study the elements and linguistic artistry found in children's stories; 2) to develop an innovation for enhancing creative storytelling skills among international students; and 3) to investigate learners' satisfaction after using the innovation. The study employed documentary research and analyzed 15 award-winning children's stories selected from works recognized by the Office of the Basic Education Commission (OBEC) between 2020 and 2025. The analysis was conducted using conceptual frameworks related to language use, story elements, storytelling techniques, and thematic content. The results of the analysis were then used to develop an online learning innovation designed to enhance creative storytelling skills among international students. In addition, a learner satisfaction questionnaire was developed to assess students' perceptions of the innovation. The findings showed that the linguistic artistry in children's stories was evident in the use of seven categories of words: compound words, reduplicated words, synonymous compounds, greeting words, reinforcing words, exclamatory words, and vocative words. The stories also employed three sentence types—declarative, interrogative, and imperative—and 5 types of figurative language: simile, metaphor, personification, hyperbole, and onomatopoeia. Regarding narrative structure, the stories featured appropriate plots, characters, and settings, while their themes conveyed moral values such as self-sacrifice, honesty, and responsibility. Based on these findings, the innovation was designed as an online electronic learning medium consisting of 4 learning units: (1) language use in stories, (2) story elements and storytelling techniques, (3) plot development and story-writing practice, and (4) the creation of creative stories. When piloted with the sample group, the innovation demonstrated an efficiency score (E1/E2) of 70.78/74.08, which was higher than the established criterion of 70/70. The students also expressed a high level of satisfaction with the innovation. It improved their understanding of Thai language use, plot organization, and character creation, enabling them to write Thai stories more accurately and creatively. Therefore, the developed innovation can be considered effective and suitable for enhancing the writing skills of international students.

Keywords: Folktales, Innovation, Skill Development, Creative Storytelling, International Students

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

นิทานเป็นวรรณกรรมรูปแบบหนึ่ง ที่สืบทอดต่อกันมาจากรุ่นหนึ่งสู่รุ่นหนึ่ง จนกลายเป็นมรดกทางวัฒนธรรม เดิมทีนิทานถูกถ่ายทอดด้วยวิธีมุขปาฐะ หรือการเล่าปากต่อปาก แต่ในปัจจุบันนิทานจำนวนไม่น้อยได้รับการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เนื้อหาของนิทานอาจมีที่มาจากเหตุการณ์จริงหรือเรื่องสมมติที่เกิดจากจินตนาการ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความบันเทิง สนุกสนาน และเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน อีกทั้งยังสอดแทรกแนวคิดด้านคุณธรรมจริยธรรม และคติสอนใจ ที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้นิทานมิได้จำกัดอยู่เฉพาะกลุ่มผู้อ่านในวัยเด็กเท่านั้น หากแต่ยังมีนิทานสำหรับผู้ใหญ่อีกเป็นจำนวนมาก (กิ่งแก้ว อัตถากร, 2519, น. 12)

ในปัจจุบันนิทานได้รับการประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางในฐานะสื่อทางการศึกษา ที่มีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ของผู้เรียน งานวิจัยจำนวนมากได้ยืนยันถึงคุณค่าของนิทานในด้านการพัฒนาทักษะภาษาและความคิดสร้างสรรค์ เช่น งานของ เบญจมาภรณ์ สุริยาวงศ์ (2564) ที่พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นิทาน

พื้นบ้านไทย–จีนเพื่อผู้เรียนชาวต่างประเทศ พบว่านิทานสามารถเป็นสื่อสองภาษาที่ช่วยส่งเสริมความเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับงานของ วรัญญา ไวบรรเทา (2563) ที่ใช้นิทานพัฒนาทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 และงานของ คณวร สัญญะ และเดือนเพ็ญพร ชัยภักดี (2562) ที่ใช้นิทานประกอบภาพเพื่อพัฒนาการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้แสดงให้เห็นว่านิทานสามารถปรับใช้ให้เหมาะกับผู้เรียนทุกกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิผล

นอกจากนี้การศึกษาลักษณะเนื้อหาและการใช้ภาษาในนิทาน ยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะภาษา โดยเฉพาะในด้านการส่งเสริมจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ และการเรียนรู้คำศัพท์เบื้องต้น ดังที่ จรรยวรรณ เทพศรีเมือง (2560, น. 118) กล่าวว่า หนังสือสำหรับเด็กนั้นต้องใช้ถ้อยคำที่เข้าใจได้ง่าย กระชับ สละสลวย ไม่หยาบคาย นอกจากนี้อาจต้องใช้โวหารต่างๆ ประกอบด้วย เช่น คำเลียนเสียงธรรมชาติ หรือการกล่าวเปรียบเทียบ เพื่อกระตุ้นจินตนาการของเด็ก สอดคล้องกับ เจด็จ คชฤทธิ์ (2554, น. 108-109, 134) กล่าวถึง การใช้ภาษาในการเขียนต้องเหมาะสมกับวัยและประสบการณ์ของเด็ก การเขียนอาจเป็นบทบรรยายเพื่อถ่ายทอดให้เห็นภาพที่ชัดเจนด้วยสำนวนโวหารที่เรียบง่าย หลีกเลี่ยงคำศัพท์ยาก คำศัพท์เฉพาะ หรือคำศัพท์ที่เป็นวิชาการเกินไป ควรถ่ายทอดให้กระชับ ไม่ซับซ้อน ยืดยาว ซึ่งช่วยให้เกิดความเพลิดเพลินและเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น นิทานจึงถือเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณค่าทางการศึกษา สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในด้านทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน สอดคล้องกับ นิตยา วรรณกิตร์ (2562) ที่ระบุว่าวรรณกรรมสำหรับเด็กมีคุณค่าทางเนื้อหาและรูปแบบมีเรื่องราวที่เหมาะสมกับเด็ก ซึ่งสามารถใช้เป็นเครื่องมือเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพได้

ปัจจุบันการเรียนภาษาไทย ถือเป็นศาสตร์ในวิชาสาขามนุษยศาสตร์หรือสังคมศาสตร์ที่ ไม่ได้มีแต่คนไทยที่ต้องเรียนเท่านั้น แม้แต่มหาวิทยาลัยในต่างประเทศก็เปิดสอนกันมานานแล้ว เช่น มหาวิทยาลัยปักกิ่งของประเทศจีนนั้นเรียนภาษาไทยมานานกว่า 60 ปี รวมถึงมหาวิทยาลัยในเกาหลีที่สอนภาษาไทย มากว่า 40 ปี หรือแม้ในประเทศญี่ปุ่นก็เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ประเทศแถบยุโรป อเมริกา และเอเชียบางประเทศเรียนภาษาไทยเป็นวิชาเลือกสาขาหนึ่งในวิชาทาง Area Study หรือ Asian Study (นันทา ทองทวีวัฒนะ, 2562, น. 162) นักศึกษาที่สนใจจะเลือกเรียนวิชาภาษาไทย ภาษาไทยจึงนับว่าเป็นภาษาหนึ่งในโลกที่มีผู้สนใจเรียน เช่นเดียวกับในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายก็ได้จัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้แก่นักศึกษาต่างชาติ โดยเฉพาะนักศึกษาต่างชาติจากสาธารณรัฐประชาชนจีน นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาไทย ต้องเรียนรู้ทักษะทั้ง 4 ทักษะได้แก่ ทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียนไปพร้อม ๆ กัน

จากการสำรวจนักศึกษาต่างชาติที่เรียนมาพบว่า ในการเรียนภาษาไทย ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ฝึกปฏิบัติได้ยาก เนื่องจากการเขียนเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ โดยใช้ภาษาตัวอักษร การเขียนจึงเป็นการใช้ตัวหนังสือเพื่อถ่ายทอดสิ่งที่อยู่ในใจของผู้เขียนให้ผู้อ่านได้ทราบ สอดคล้องกับ นันทา ทองทวีวัฒนะ (2556, น. 43) การเขียนมีความสำคัญยิ่งในฐานะเป็นทักษะหนึ่งในการสื่อสาร เช่นเดียวกับการฟัง การอ่าน และการพูด แต่เพราะการเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร จึงกลายเป็นเรื่องยากที่ผู้เขียนทุกคนจะมี ความสามารถอย่างดีเยี่ยมในการสื่อสารนั้น ผู้ส่งสารด้วยการเขียนที่มีประสบการณ์และฝึกฝนการเขียนอย่างสม่ำเสมอ กอปรกับเป็นนักอ่านที่ช่างสังเกตย่อมสามารถเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสื่อสารกับผู้รับสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นผู้เขียนจะสื่อสารได้ดีหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยบางประการด้วย ได้แก่ การสะกดคำให้ถูกต้องการเลือกใช้คำชนิดต่างๆ ให้ตรงความหมาย การเลือกใช้ประโยคให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และการเขียนอย่างสร้างสรรค์ โดยเฉพาะผู้เรียนชาวต่างชาติ ที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ และมีระยะเวลาการเรียนไม่นาน จึงส่งผลให้มีปัญหาการเขียนเพื่อการสื่อสาร ปัญหาที่พบเริ่มตั้งแต่การสะกดคำ การใช้คำไม่ถูกต้องตรงกับความหมาย การเขียนประโยคไม่จบความ การเขียนประโยคที่สื่อความหมายไม่สมบูรณ์ อันเกิดจากสาเหตุที่ไม่ได้เรียนรู้ทักษะการเขียนให้มากพอ จึงส่งผลให้การสื่อสารในการเขียนของนักศึกษา คลาดเคลื่อนมากกว่าทักษะการสื่อสารด้านอื่น

ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรมที่ใช้กระบวนการวิเคราะห์เชิงลึกสู่การสร้างสรรค์เพื่อเป็นโครงสร้างสนับสนุนการเรียนรู้ ที่ช่วยแก้ปัญหาการเขียนอย่างเป็นระบบ โดยเปลี่ยนบทบาทผู้เรียนจาก ผู้รับสาร

สู่การเป็นผู้สร้างสาร ผ่านการนำองค์ประกอบนิทานและศิลปะภาษาที่วิเคราะห์ได้ มาเป็นต้นแบบในการเรียบเรียงประโยคและลำดับเนื้อหา ซึ่งการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์นี้มีความแตกต่างจากนิทานทั่วไปตรงที่มิได้มุ่งเน้นเพียงการเล่าซ้ำตามโครงเรื่องเดิม แต่เป็นการดัดแปลงและสร้างสรรค์เรื่องราวใหม่ด้วยจินตนาการของผู้เรียน นวัตกรรมนี้จึงมีจุดเด่นในการบูรณาการทักษะภาษาเข้ากับบริบททางความคิด ช่วยปิดช่องว่างปัญหาการใช้คำและโครงสร้างประโยค พร้อมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนสื่อสารจินตนาการผ่านภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจพัฒนานวัตกรรมพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ โดยอาศัยผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและศิลปะการใช้ภาษาในนิทาน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาที่ถูกต้อง สุภาพ และเข้าใจง่าย อีกทั้งยังเป็นการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมอันดีงามของไทย เพื่อยกระดับทักษะการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาต่างชาติให้ยั่งยืนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการใช้องค์ประกอบ ศิลปะการใช้ภาษา ในนิทานสำหรับเด็ก

1.2.2 เพื่อพัฒนานวัตกรรมการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ

1.2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาชาวต่างประเทศหลังการใช้นวัตกรรม

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านข้อมูล มีนิทานที่ชนะการประกวดประเภทนิทานสำหรับเด็ก ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) 2563-2568 จำนวน 15 เรื่อง ได้แก่ 1. โรนินกับปริศนาแห่งการนอน 2. เจ้าชายน้อยกับเพื่อนใหม่ในล้านนา 3. เรื่องเล่าชาวชะนี 4. เมื่อมะลิผลิบาน 5. แมวอ้วนกับแมวผอม 6. บ้านตอไม้กับสหายนักซ่อม 7.ตุ๊กตาของลูก 8. อยากให้ทุกสิ่งในโลกนี้มีชีวิต 9.แตงโมลูกโตโต10.แมววัด 11.เที่ยวบ้านเพื่อนสนุกจัง 12.ครอบครัวของฮามี่ 13.งานฉลองของไส้เดือน 14.ประภาคารกับหิ่งห้อยตัวน้อย และ15.รออีกหน่อยนะ วิเคราะห์เพื่อสร้างนวัตกรรมพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาจีนระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงราย จำนวน 15 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 ในการทดลองใช้นวัตกรรมพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์

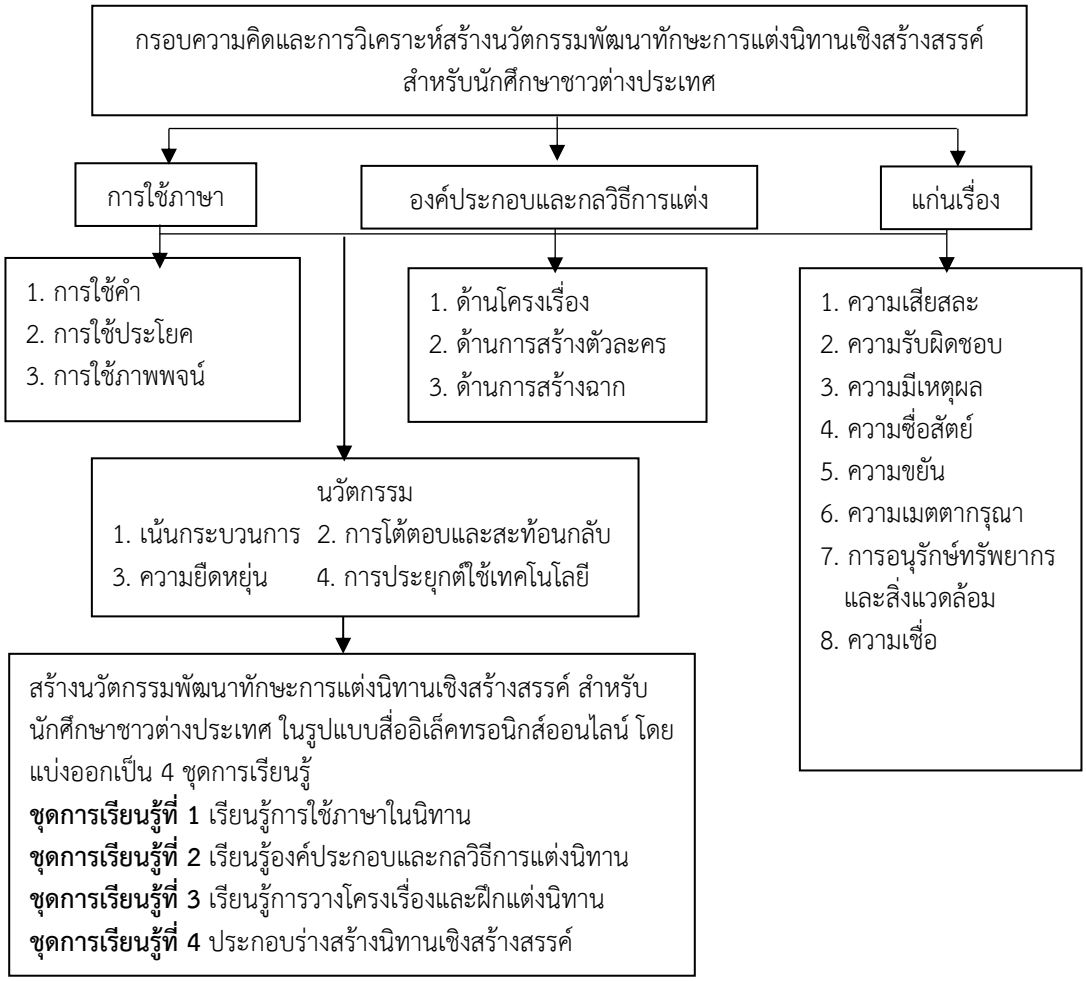
1.4 สมมุติฐานการวิจัย

องค์ประกอบนิทานสำหรับเด็กจะประกอบไปด้วยการใช้ภาษา องค์ประกอบและวิธีการแต่ง และแก่นของเรื่อง ทั้งนี้นวัตกรรมที่พัฒนาทักษะการแต่งนิทานของผู้เรียนต่างชาติจะมีลักษณะ เน้นกระบวนการ การโต้ตอบและสะท้อนกลับ ความยืดหยุ่น และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และจะมีประสิทธิภาพ 70/70 ซึ่งจะช่วยสร้างความพึงพอใจของนักศึกษาชาวต่างประเทศหลังการใช้นวัตกรรม

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากผู้เชี่ยวชาญต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1. แนวคิดด้านการใช้ภาษา ศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีของ ชวน ศรสงคราม (2531, น. 60) สิริวรรณ นันทจันทูล (2543, น. 30) และ วรวรรธน์ ศรียาภัย (2565, น. 190-199) ผู้วิจัยสังเคราะห์และใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ได้ดังนี้ 1) การใช้คำ ได้แก่ คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน คำทักทาย คำเสริม คำร้อง และ คำเรียก 2) การใช้ประโยค ได้แก่ ประโยคแจ้งให้ทราบ ประโยคถามให้ตอบ และ ประโยคบอกให้ทำ 3) การใช้ภาพพจน์ ได้แก่ อุปมา อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน นามนัย อธิพจน์ ปฏิพจน์ และสัทพจน์ 2. แนวคิดด้านองค์ประกอบและกลวิธีในการแต่ง ศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีของ สมพร จารุณัฐ (2541, น. 46-47) กุหลาบ มัลลิกามาส (2525, น. 101-102) ประทีป เหมือนนิล (2523, น. 15-18) และสุทัศน์ วงศ์กระบากถาวร (2550, น. 109-114) ผู้วิจัยทำการสังเคราะห์ได้ดังนี้ 1) ด้านโครงเรื่อง ได้แก่ การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง 2) ด้านการสร้างตัวละคร ได่แก่ แบบสมจริง แบบอุดมคติ แบบเหนือจริงและแบบฉบับ และ 3) ด้านการสร้างฉาก ได่แก่ ฉากและบรรยากาศที่เด็กคุ้นเคย ฉากและบรรยากาศที่สอดคล้องกลมกลืนกับเรื่องและ ฉากและบรรยากาศที่ช่วยสร้างความรู้และประสบการณ์ และ 3. แนวคิดแก่นเรื่อง ศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีของ ธัญญา สังขพันธานนท์ (2539, น. 182–187)

และลลิดา ศุภธนสินเขษม (2551, น. 166-169) วิเชียร เกษประทุม (2536, น. 9-10) ผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ 8 ด้าน ดังนี้ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความมีเหตุผล ความซื่อสัตย์ความขยัน ความเมตตากรุณา การอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และ ความเชื่อ สร้างเป็นกรอบแนวเพื่อใช้ในการวิเคราะห์นิทานสำหรับเด็กเพื่อสร้างนวัตกรรมพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ ดังกรอบแนวคิดต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2. วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยและพัฒนา โดยแบ่งกระบวนการดำเนินงานออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์นิทานต้นแบบ

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา จากนิทาน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนานวัตกรรม มีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นิทานที่ชนะการประกวดประเภทนิทานสำหรับเด็ก ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ระหว่างปี พ.ศ. 2563–2568 จำนวน 15 เรื่อง เพื่อใช้เป็นต้นแบบในการวิเคราะห์

2. กรอบแนวคิดและเกณฑ์การวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นการวิเคราะห์ข้อมูลตามกรอบแนวคิดทางวรรณกรรมและภาษาศาสตร์ ดังนี้

1) ด้านการใช้ภาษา วิเคราะห์ใน 3 ประเด็นย่อย ได้แก่ ประเด็นที่ 1 การใช้คำ ได้แก่ คำประสม, คำซ้ำ คำซ้อนคำทักทาย, คำเสริม, คำร้อง และคำเรียก ประเด็นที่ 2 การใช้ประโยคได้แก่ ประโยคแจ้งให้ทราบ ประโยคถามให้ตอบ และประโยคบอกให้ทำและ ประเด็นที่ 3 การใช้ภาพพจน์ ได้แก่ อุปมา อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน นามนัย อธิพจน์ ปฏิพจน์ และสัทพจน์

2) ด้านองค์ประกอบและกลวิธีการแต่ง วิเคราะห์ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 โครงเรื่อง ได้แก่ การเปิดเรื่อง การดำเนินเรื่อง และการปิดเรื่อง ด้านที่ 2 การสร้างตัวละคร ได้แก่ แบบสมจริง แบบอุดมคติ แบบเหนือจริง และแบบฉบับ และ ด้านที่ 3 การสร้างฉาก ได้แก่ฉากและบรรยากาศที่เด็กคุ้นเคย ฉากที่สอดคล้องกลมกลืนกับเรื่อง และฉากที่ช่วยสร้างความรู้และประสบการณ์

3) ด้านแก่นเรื่อง วิเคราะห์ใน 8 ประเด็น ได้แก่ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความมีเหตุผล ความซื่อสัตย์ ความขยัน ความเมตตากรุณา การอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และ ความเชื่อ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลการวิเคราะห์นิทานที่ผ่านการตรวจความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน

ระยะที่ 2 การสร้างและหาประสิทธิภาพนวัตกรรม

ผู้วิจัยพัฒนานวัตกรรมพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ โดยประยุกต์ใช้โมเดลการออกแบบการเรียนการสอนแบบ ADDIE Model ดังนี้

1. ขั้นวิเคราะห์ (Analysis) วิเคราะห์หลักสูตรและสภาพปัญหาการเขียนของนักศึกษาชาวจีน เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาจากผลการวิเคราะห์ในระยะที่ 1

2. ขั้นออกแบบ (Design) พัฒนาชุดการเรียนรู้ 4 หน่วย เน้นกระบวนการตั้งแต่การใช้ภาษา องค์ประกอบนิทาน ไปจนถึงการฝึกแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์

3. ขั้นพัฒนา (Development) ผลิตสื่อต้นแบบและเครื่องมือวัดผล พร้อมหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ก่อนนำไปใช้จริง

4. ขั้นทดลองใช้ (Implementation) นำนวัตกรรมไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชาวจีนชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จำนวน 15 คน ในปีการศึกษา 2568 โดยก่อนใช้ ผู้สอนมีการแนะนำการใช้งาน การจัดการการเรียนการสอน สามารถทำได้ในชั้นเรียน หรือรูปแบบออนไลน์เชิงโต้ตอบ ใช้เวลาเรียนยืดหยุ่นประมาณ 90–120 นาทีต่อชุดกิจกรรม

5. ขั้นประเมินผล (Evaluation) วิเคราะห์ประสิทธิภาพนวัตกรรมด้วยค่า (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 70/70 (เผชิญ กิจระการ, 2544, น. 49) และประเมินความพึงพอใจด้วยสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อชุดนวัตกรรม โดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2543, น. 69-71) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อสรุปผลและปรับปรุงนวัตกรรมให้สมบูรณ์

3. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยนวัตกรรมพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตามวัตถุประสงค์ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการใช้องค์ประกอบและศิลปะการใช้ภาษาในนิทานสำหรับเด็ก มีผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อใหญ่ ๆ ได้แก่ การใช้ภาษา กลวิธีในการแต่ง และแก่นเรื่อง มีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 การใช้ภาษา ผลการวิจัยแบ่งการใช้ภาษาออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ การใช้คำ การใช้ประโยค การใช้ภาพพจน์ อธิบายผลการวิจัยที่พบได้ดังต่อไปนี้

3.1.1 การใช้คำ ผลการวิจัยพบว่ามีการใช้คำมี 7 ประเภท ได้แก่ คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน คำทักทาย คำเสริม คำร้อง และคำเรียก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) คำประสม ผลการวิจัยพบว่า มีการใช้คำประสมที่ใช้เป็นคำนาม ประสมที่ใช้เป็นคำคุณศัพท์ ประสมที่ใช้เป็นคำกริยา และประสมที่ใช้เป็นคำกริยาวิเศษณ์ เพื่อใช้ในการเรียกชื่อสิ่งต่าง ๆ และแสดงกิริยาอาการของผู้พูดและผู้ฟัง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ค่ำแล้ว**ดวงดาว**ลอยอยู่เต็ม**ท้องฟ้า**” (เจ้าชายน้อยกับเพื่อนใหม่ในล้านนา : 22)

“ได้รู้จักลุงแล้ว ลุงดูเป็น**คนใจดี**” (เมื่อมะลิผลิบาน : 8)

2) คำซ้ำ ผลการวิจัยพบว่า มีการใช้คำซ้ำที่ซ้ำคำนามแสดงพหูพจน์ ทำให้รู้ว่ามีคำนามมากกว่าหนึ่ง การใช้คำซ้ำที่ซ้ำคำขยายนามแสดงพหูพจน์หรือเน้นลักษณะของคำนามให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น การใช้คำซ้ำที่ซ้ำคำขยายนามหรือสรรพนามแสดงความไม่เจาะจงของเมื่อใช้ในการสื่อสาร การใช้คำซ้ำที่ซ้ำคำบุรพบท หรือคำขยายเพื่อใช้ขยายกริยาบอกความเน้นเรื่องราวให้ชัดเจนขึ้น การใช้คำซ้ำที่ซ้ำคำนาม คำกริยา หรือคำขยาย ที่มีความหมายจะต่างออกไปไม่เนื่องกับความหมายเดิมใช้เป็นคำขยายทำให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น การใช้คำซ้ำในประโยคเพื่อนำไปกล่าวเสริมเรื่องที่ต้องการเน้น หรือขยายให้มองเห็นภาพได้ชัดเจนขึ้นกว่าการใช้คำคำเดียวในประโยค ตัวอย่างเช่น

“แตงโมถูกแบ่งออกเป็น 2 ชิ้น**ใหญ่ๆ**” (แตงโมลูกโตโต: 6)

“พี่แรดแข็งแรงมากขี่จักรยานตามมา**ติดๆ**” (เที่ยวบ้านเพื่อนสนุกจัง : 1)

3) คำซ้อน ผลการวิจัยพบว่า มีการใช้คำซ้อนเพื่อความหมายที่มีความหมายเหมือนกัน ความหมายคล้ายกัน ความหมายทำนองเดียวกัน หรือตรงข้ามกัน การใช้คำซ้อนเพื่อเสียง สร้างขึ้นจากคำที่มีความหมายเฉพาะคำต้น และจากคำที่มีความหมายเฉพาะคำท้าย ซึ่งทำให้ให้เห็นลักษณะอาการของตัวละครและใช้สื่อความหมายได้อย่างชัดเจน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ในยาม**เงียบสงัด** ฉันได้ยินว่า” (แมววัด : 21)

“มุมไหนที่ยัง**มืดมิด** โรนินและเพื่อนๆ จะขับยานไป” (โรนินกับปริศนาแห่งการนอน : 29)

4) คำทักทาย ผลการวิจัยพบว่า คำทักทายจะอยู่ในตอนต้นบทสนทนาของตัวละครที่ต้องการสนทนาก่อนจึงกล่าวคำทักทายก่อน อีกประการหนึ่งที่พบในบทสนทนาในส่วนเนื้อเรื่อง โดยเป็นบทสนทนาที่เกิดขึ้นระหว่างตัวละครเจอกัน ส่วนใหญ่จะไม่ได้เริ่มต้นด้วยการทักทายแต่เป็นการพูดคุยเรื่องที่ต้องการสื่อสารในทันที ตัวอย่างเช่น

“**สวัสดี**ครับ จะมาทำอะไรที่นี่เหรอครับ” (บ้านตอไม้กับสหายนักซ่อม: 4)

“**สวัสดีจ๊ะ** เธอมาจากที่ไหนเหรอจ๊ะ” (เจ้าชายน้อยกับเพื่อนใหม่ในล้านนา : 2)

5) คำเสริม ผลการวิจัยพบว่า คำเสริมที่ผู้เขียนใช้ส่วนใหญ่เป็นคำที่อยู่ท้ายประโยค เพื่อแสดงความสนิทสนม และความเป็นกันเองระหว่างผู้สนทนา ตัวอย่างเช่น

“**รู้สึกดีค่ะ** คุณครู” (เมื่อมะลิผลิบาน : 13)

“**ได้จ๊ะ ได้จ๊ะ** อย่างนั้นช่วยผ่าแตงโมงให้อีกครั้งนะ**จ๊ะ**” (แตงโมโตโต: 11)

6) คำร้อง ผลการวิจัยพบว่า คำร้องที่ผู้เขียนใช้เป็นคำที่แสดงความรู้สึกของผู้พูดทำให้เห็นลักษณะอาการของตัวละครว่ามีความดีใจ ตื่นเต้น สนุกสนาน ความไม่พอใจ ฯลฯ ซึ่งผู้อ่านเห็นภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น

“**อ๊ำ! จี๊ด....ด เปรี้ยว** ไม่เห็นอร่อยเลย” (รออีกหน่อยนะ : 14)

“**ว้า...**วันนี้ไม่มีดาวเลย” (โรนินกับปริศนาแห่งการนอน : 9)

7) คำเรียก ผลการวิจัยพบว่า คำเรียกที่ผู้เขียนใช้เป็นคำที่ตัวละครใช้เรียกผู้ที่มีความสนิทสนมคุ้นเคย ทำให้ทราบสถานภาพระหว่างผู้เรียก และผู้ที่ถูกเรียกว่ามีความสัมพันธ์กันในลักษณะใด จากข้อสังเกตพบว่ามีการใช้คำประสมมาก อาจเป็นเพราะผู้เขียนใช้คำประสมเพื่อการสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวซึ่งเป็นคำง่ายเข้าใจความหมายได้ทันทีตัวอย่างเช่น

“**พ่อ**ครับ ผมทำการบ้านเสร็จแล้ว ” (โรนินกับปริศนาแห่งการนอน : 37)

“**เธอ**เห็นไก่พวกนั้นไหม” (แมววัด : 122)

3.1.2 การใช้ประโยค ผลการวิจัยแบ่งการใช้ประโยค ออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ ประโยคแจ้งให้ทราบ ประโยคถามให้ตอบ และประโยคบอกให้ทำ อธิบายผลการวิจัยที่พบได้ดังต่อไปนี้

1) ประโยคแจ้งให้ทราบ ผลการวิจัยพบว่า ใช้ประโยคแจ้งให้ทราบมี 2 ลักษณะ คือประโยคบอกเล่าแบบมีเนื้อความรับรอง ประโยคบอกเล่าแบบมีเนื้อความปฏิเสธ เป็นการบอกเล่าให้ผู้ฟังรับรู้เรื่องราว ที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อสารให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และประโยคบอกเล่าแบบประโยคอธิบายเพื่อทำให้ผู้รับสารเข้าใจเรื่องราวอย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น

“ภารกิจสุดท้ายของโรนินและเพื่อนแมวในคืนนี้คือการปล่อยดาวบนท้องฟ้า ” (โรนินกับปริศนาแห่งการนอน : 29)

“ฉันรู้สึกว่าทุกปีเป็นเหมือนครู ” (อยากให้ทุกสิ่งในโลกนี้มีชีวิต : 63)

2) ประโยคถามให้ตอบ ผลการวิจัยพบว่า ใช้ประโยคถามให้ตอบมี 2 ลักษณะ คือ ประโยคถามเนื้อความที่ต้องการทราบคำตอบเป็นเรื่องราว และถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธ ตัวอย่างเช่น

“สวัสดีจ๊ะ เธอมาจากที่ไหนเหรอจ๊ะ” (เจ้าชายน้อยกับเพื่อนใหม่ในล้านนา : 2)

“...แบ่งแตงโมให้กระต่ายกินบ้างได้ไหม” (แตงโมลูกโตโต: 8)

3) ประโยคบอกให้ทำ ผลการวิจัยพบว่าใช้ประโยคบอกให้ทำ 4 ลักษณะ คือประโยคสั่ง ประโยคขอร้อง ประโยคชักชวน ประโยคเสนอแนะ ซึ่งต้องการให้ผู้ฟังปฏิบัติตามเจตนาที่ต่างกันไป ตัวอย่างเช่น

“กินเยอะๆ นะ พรุ่งนี้จะได้มีแรงไปเที่ยวตอนเช้า” (เที่ยวบ้านเพื่อนสนุกจัง : 8)

“พวกเราก็รอไม่ไหวแล้วเหมือนกัน เก็บมากินกันเถอะ” (รออีกหน่อยนะ : 11)

3.1.3 การใช้ภาพพจน์ ผลการวิจัยพบว่า การใช้คำมี 5 ลักษณะคือ อุปมา อุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน อธิพจน์ สัทพจน์ เพื่อทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในใจและเกิดความรู้สึกคล้อยตามไปกับเนื้อเรื่อง ซึ่งภาพพจน์ที่นำมาใช้ทำให้เกิดจินตภาพและสื่อความหมายได้ชัดเจนกว่าภาษาที่กล่าวอย่างตรงไปตรงมา ตัวอย่างเช่น

“ฉันเห็นสมุดบันทึกเป็นเพื่อนตัวเล็กๆ ” (อยากให้ทุกสิ่งในโลกนี้มีชีวิต : 27)

“พ่อแม่ที่มีลูกไม่ดีก็เหมือนมีลูกระเบิดในบ้าน ” (แมววัด : 63)

3.2 กลวิธีการแต่ง ผู้วิจัยพบว่า กลวิธีการแต่งนิทานสำหรับเด็กสามารถจำแนกออกเป็น 3 ประเด็นหลัก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.2.1 ด้านโครงเรื่อง ผลการวิจัยพบรูปแบบโครงเรื่องที่มีลักษณะเด่น 3 ขั้นตอน คือ

1) การเปิดเรื่องพบ 3 รูปแบบ ได้แก่ การเปิดเรื่องแบบบรรยาย (เน้นการให้รายละเอียดฉากและตัวละคร), การเปิดเรื่องแบบพรรณนา (เน้นสร้างภาพพจน์บรรยากาศธรรมชาติ), และการเปิดเรื่องแบบบทสนทนา (ให้ตัวละครเริ่มเรื่องเพื่อดำเนินเหตุการณ์ทันที)

2) การดำเนินเรื่องพบ 4 วิธี ได้แก่ ผู้เขียนเป็นผู้เล่าเรื่องเอง, การเล่าตามลำดับปฏิทิน (วันเวลา), การให้ตัวละครเป็นผู้เล่าเรื่อง, และ การใช้วิธีตั้งคำถาม-ตอบ เพื่อคลี่คลายเรื่องราว

3) การปิดเรื่องพบ 4 ลักษณะ ได้แก่ แบบสุขนาฏกรรม (จบด้วยความสุข), โศกนาฏกรรม (ความเศร้า), แบบให้ข้อคิดคติธรรม, และ แบบหักมุม

3.2.2 ด้านการสร้างตัวละคร พบการสร้างตัวละคร 4 ลักษณะ ได้แก่ การสร้างตัวละครแบบความสมจริง แบบอุดมมคติ แบบเหนือจริง และการสร้างตัวละครแบบฉบับ

3.2.3 ด้านการสร้างฉากในนิทานสำหรับเด็ก พบการสร้างฉาก 3 แบบ ได้แก่ การสร้างฉากและบรรยากาศที่สอดคล้องกลมกลืนกับเนื้อเรื่อง การสร้างฉากและบรรยากาศที่เด็กคุ้นเคย และการสร้างฉากและบรรยากาศที่ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ ซึ่งทำให้เกิดความสนใจในการอ่าน และมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น

3.3 แก่นเรื่อง จากการวิเคราะห์แก่นเรื่องในนิทานสำหรับเด็ก ผู้วิจัยพบว่า นิทานที่นำมาศึกษามีการนำเสนอแก่นเรื่องที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม โดยครอบคลุมคุณธรรมและจริยธรรมที่สำคัญ 8 ประการ ได้แก่ 1) ความเสียสละ ที่สอนให้รู้จักการแบ่งปัน 2) ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ของตน 3) การมีเหตุผลและวิจารณญาณเพื่อ

การตัดสินใจที่ถูกต้อง 4) ความซื่อสัตย์สุจริต และความยุติธรรม 5) ความขยันหมั่นเพียร เพื่อความสำเร็จ 6) ความเมตตากรุณา เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และ 7) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และ 8) ความเชื่อเช่น ทำดีได้ดี การเกิดแก่เจ็บตาย ผ่านมุมมองของตัวละครในเรื่อง นิทานเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นสื่อในการกล่อมเกลาทางสังคมที่สมบูรณ์ โดยไม่ได้เน้นเพียงแค่ความสนุกสนาน แต่ได้สอดแทรกคติสอนใจผ่านพฤติกรรมของตัวละคร ทั้งแบบอย่างที่ดีและผลกระทบของการกระทำที่ไม่เหมาะสม เพื่อให้เด็กสามารถซึมซับและนำแนวคิดเหล่านี้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นและธรรมชาติได้อย่างมีความสุข

ตอนที่ 2 ผลการสร้างนวัตกรรมพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ชุดการเรียนรู้ที่ 1 เรียนรู้การใช้ภาษาในนิทาน มีเนื้อหาและกิจกรรมเกี่ยวกับ การเลือกใช้คำศัพท์สำนวน และประโยคให้เหมาะสมกับบริบทนิทาน

2) ชุดการเรียนรู้ที่ 2 เรียนรู้องค์ประกอบและกลวิธีการแต่งนิทาน มีเนื้อหาและกิจกรรมเกี่ยวกับองค์ประกอบหลักของนิทาน หน้าที่ของแต่ละองค์ประกอบ และกลวิธีการเล่าเรื่อง

3) ชุดการเรียนรู้ที่ 3 เรียนรู้การวางโครงเรื่องและฝึกแต่งนิทาน มีเนื้อหาและกิจกรรมเกี่ยวกับ ขั้นตอนการวางโครงเรื่องของนิทาน การใช้คำเชื่อมและสัญลักษณ์บอกเหตุผล และการใช้โวหารภาพพจน์

4) ชุดการเรียนรู้ที่ 4 ประกอบร่างสร้างนิทานเชิงสร้างสรรค์ มีเนื้อหาและกิจกรรมเกี่ยวกับ การบูรณาการองค์ประกอบทั้งหมดเพื่อสร้างชิ้นงานที่สมบูรณ์ กิจกรรมได้แก่ การผลิตผลงานนิทานในรูปแบบดิจิทัล (E-book หรือ Animation) โดยประยุกต์ใช้มัลติมีเดียและ AI ช่วยในการผลิต (ภาพ เสียง ข้อความ)

ภาพที่ 2 ตัวอย่างชุดการเรียนรู้ที่ 1 เนื้อหาและแบบฝึกหัด

เมื่อสร้างนวัตกรรมพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ จึงนำไปทดลองใช้เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพของนวัตกรรมพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของนวัตกรรมพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ ตามเกณฑ์มาตรฐาน E_1/ E_2 คือ 70/70

ชุดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	E_1	E_2
1	เรียนรู้การใช้ภาษาในนิทาน	67.11	72.00
2	เรียนรู้องค์ประกอบและกลวิธีการแต่งนิทาน	70.67	74.67
3	เรียนรู้การวางโครงเรื่องและฝึกแต่งนิทาน	71.11	73.33
4	ประกอบร่างสร้างนิทานเชิงสร้างสรรค์	74.22	76.33

ชุดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	E_1	E_2
รวม		283.11	296.33
เฉลี่ย		70.78	74.08

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของนวัตกรรมพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ ตามเกณฑ์มาตรฐาน E_1/E_2 ปรากฏว่า นวัตกรรมทั้งหมด 4 ชุด มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 70.78/74.08 โดยมีประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 70.78 และมีประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 74.08 แสดงให้เห็นของนวัตกรรมพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศนี้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 70/70

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาชาวต่างประเทศหลังการใช้นวัตกรรมพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
ชุดการเรียนรู้ที่ 1: เรียนรู้การใช้ภาษาในนิทาน				
1.	เนื้อหาช่วยให้เข้าใจคำศัพท์และสำนวนที่ใช้ในนิทานได้ง่าย	3.87	0.52	มาก
ตารางที่ 2 (ต่อ)				
2.	กิจกรรมช่วยฝึกการใช้ภาษาไทยได้อย่างเหมาะสม	3.93	0.59	มาก
3.	การอธิบายชัดเจนและเข้าใจง่าย	3.87	0.52	มาก
4.	ตัวอย่างประกอบช่วยเสริมความเข้าใจ	3.87	0.52	มาก
5.	โดยรวมกิจกรรมนี้ช่วยพัฒนาทักษะด้านภาษาได้จริง	3.73	0.88	มาก
ชุดการเรียนรู้ที่ 2: เรียนรู้องค์ประกอบและกลวิธีการแต่งนิทาน				
6.	เนื้อหาครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญของนิทาน (ตัวละคร เหตุการณ์ บทสนทนา ฯลฯ)	3.93	0.46	มาก
7.	กิจกรรมทำให้เข้าใจโครงสร้างของนิทานได้ดีขึ้น	3.73	0.46	มาก
8.	แบบฝึกหัดช่วยส่งเสริมการคิดเชิงสร้างสรรค์	3.60	0.51	มาก
9.	มีตัวอย่างนิทานที่ชัดเจนและเป็นประโยชน์	4.00	0.38	มาก
10.	โดยรวมกิจกรรมนี้ช่วยให้เข้าใจการแต่งนิทานมากขึ้น	3.87	0.52	มาก
11.	เนื้อหาช่วยให้เข้าใจการวางโครงเรื่องได้ง่าย	4.00	0.38	มาก
12.	กิจกรรมมีความเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง	3.60	0.51	มาก
13.	การฝึกแต่งนิทานช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์	3.73	0.46	มาก
14.	ได้รับโอกาสลงมือปฏิบัติจริง	3.87	0.52	มาก
15.	โดยรวมกิจกรรมนี้ช่วยให้แต่งนิทานได้ดียิ่งขึ้น	3.87	0.52	มาก
ชุดการเรียนรู้ที่ 4 : ประกอบร่างสร้างนิทานเชิงสร้างสรรค์				
16.	เนื้อหากระตุ้นให้เกิดการนำความรู้ไปใช้จริง	3.73	0.59	มาก
17.	กิจกรรมส่งเสริมการทำงานเชิงบูรณาการ	3.87	0.52	มาก
18.	การสร้างนิทานช่วยพัฒนาความมั่นใจในการใช้ภาษา	3.93	0.46	มาก
19.	ผลงานนิทานที่ได้สะท้อนความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง	4.20	0.41	มากที่สุด
20.	โดยรวมกิจกรรมนี้ทำให้เห็นผลลัพธ์ของการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม	4.27	0.59	มากที่สุด
รวม		3.85	0.33	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบนวัตกรรมการพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 3.85, SD = 0.33) โดยประเด็นที่ได้รับคะแนนสูงสุด คือ โดยรวมกิจกรรมนี้ทำให้เห็นผลลัพธ์ของการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม ($\bar{X}$ = 4.27, SD = 0.59) รองลงมาคือ ผลงานนิทานที่ได้สะท้อนความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง ($\bar{X}$ = 4.20, SD = 0.41) ส่วนประเด็นด้านความอื่นๆ ล้วนอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่ารูปแบบนวัตกรรมสามารถตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจแก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 3 แสดงภาพรวมของผลการใช้นวัตกรรมพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ

ข้อ รายการ	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
1. การออกแบบสื่อมีความน่าสนใจและใช้งานง่าย	3.87	0.52	มาก
2. ระบบออนไลน์สะดวกต่อการเรียนรู้	3.93	0.59	มาก
3. นวัตกรรมช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนภาษาไทย	3.87	0.52	มาก
4. ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่สนุกและมีความหมาย	4.27	0.59	มากที่สุด
5. โดยรวมนวัตกรรมนี้ช่วยพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์ได้จริง	4.00	0.38	มาก
รวม	**3.99**	**0.36**	**มาก**

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อผลการใช้นวัตกรรมพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 3.99, SD = 0.36) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่สนุกและมีความหมาย ($\bar{X}$= 4.27, SD = 0.59) รองลงมาคือ นวัตกรรมช่วยพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์ได้จริง ($\bar{X}$= 4.00, SD = 0.38) ส่วนประเด็นอื่น ๆ ได้แก่ ความน่าสนใจของสื่อ ความสะดวกของระบบออนไลน์ และแรงจูงใจในการเรียนภาษาไทย ล้วนอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่านวัตกรรมมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยรวม

สรุปผลการวิจัยทั้งหมดชี้ว่า นวัตกรรมพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมทักษะการเขียนภาษาไทยและความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาชาวต่างประเทศ และเหมาะสมต่อการนำไปใช้ในกระบวนการสอนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนต่างชาติ

4. อภิปรายผล

จากการอภิปรายผลการวิจัยนวัตกรรมพัฒนาทักษะการแต่งนิทานเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศผลการวิเคราะห์นิทานสำหรับเด็กพบว่าการใช้ภาษามีลักษณะกระชับ ชัดเจน และใช้ภาพพจน์ช่วยสร้างจินตภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จรรยวรรณ เทพศรีเมือง (2560, น. 118) และ เจดีจ คชฤทธิ์ (2554, น. 108-109, 134) ที่ระบุว่า นิทานควรใช้ถ้อยคำเรียบง่ายและเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก ผลลัพธ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเนื้อหานิทานที่ได้รับรางวัลมีคุณภาพสูง และสามารถใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการสร้างสื่อนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสม ประเด็นนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนานวัตกรรม เนื่องจาก "ข้อมูลเข้า" ที่มีคุณภาพสูงและมีความถูกต้องตามมาตรฐานวรรณกรรมไทย ทำหน้าที่เป็นแม่แบบที่ดีให้แก่ผู้เรียนชาวต่างชาติ สอดคล้องกับ นิตยา วรรณกิตร์ (2562) ที่ระบุว่าวรรณกรรมสำหรับเด็กมีคุณค่าทางเนื้อหาและรูปแบบ ซึ่งสามารถใช้เป็นเครื่องมือเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่สูงกว่าเกณฑ์สะท้อนถึงความเหมาะสมของตัวเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ โดยกระบวนการออกแบบตามโมเดล ADDIE Model 5 ทำให้นวัตกรรมมีความเป็นระบบและตอบโจทย์ปัญหาการเขียนของผู้เรียนชาวต่างชาติ ซึ่งสอดคล้องกับบทความของ วรพล ศรีเทพ และเป็นปลื้ม เชยชม (2567) กล่าวว่า การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศมีความสำคัญมากขึ้นในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะ ในบริบทของความหลากหลายทาง

วัฒนธรรมและการรักษาเอกลักษณ์ของภาษาไทย การนำเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ร่วมกับการออกแบบหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ช่วยสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและน่าสนใจให้แก่ผู้เรียน ส่งผลให้การประเมินความพึงพอใจในการใช้นวัตกรรมหลังเรียน อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด แสดงว่าผู้เรียนมีความสนใจและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ โดยเฉพาะกิจกรรมที่ให้นักศึกษาได้ ผลิตผลงานนิทานในรูปแบบดิจิทัล (e-book หรือคลิปแอนิเมชันสั้น) โดยบูรณาการมัลติมีเดีย AI ช่วยในการผลิต (ภาพ เสียง ข้อความ) และจากการทดลองใช้จริงพบว่านักศึกษาสามารถพัฒนาการใช้คำ การสร้างประโยค การวางโครงเรื่อง และการจัดองค์ประกอบนิทานได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่เป็นขั้นตอนและเน้นการลงมือทำช่วยให้ผู้เรียนต่างชาติพัฒนาทักษะการเขียนได้อย่างเป็นรูปธรรม

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะในการดำเนินการวิจัย

5.1.1 ด้านการจัดการเรียนการสอนและการเตรียมความพร้อม ผู้สอนสามารถใช้นวัตกรรมชุดนี้เป็นสื่อหลักหรือสื่อเสริม เพื่อแก้ปัญหาการลำดับความคิดและการเลือกใช้คำ โดยควรเตรียมความพร้อมด้านทักษะดิจิทัลและการเขียนคำสั่ง (**Prompt Engineering**) เพื่อให้ผู้เรียนใช้ปัญญาประดิษฐ์เป็นเครื่องมือสนับสนุนจินตนาการมากกว่าการให้เทคโนโลยีทำงานแทนทั้งหมด

5.1.2 ด้านการลำดับขั้นตอนและพัฒนาสื่อ การนำไปใช้ต้องดำเนินกิจกรรมตามลำดับชุดการเรียนรู้ (1–4) อย่างเป็นขั้นตอนเพื่อสร้างระบบ เพื่อช่วยแก้ปัญหาเรื่องการลำดับความคิดและการเลือกใช้ถ้อยคำของนักศึกษาต่างชาติ

5.1.3 ด้านการบริหารจัดการและบทบาทผู้สอน การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ควรมีความยืดหยุ่นด้านเวลาเพื่อให้เอื้อต่อการผลิตผลงานดิจิทัล โดยผู้สอนต้องเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก ที่คอยให้คำแนะนำด้านความถูกต้องทางวัฒนธรรมและกำกับจริยธรรมการใช้ **AI** เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียน

5.1.4 ด้านการส่งเสริมทักษะทางภาษา หน่วยงานการศึกษาควรส่งเสริมการนำวรรณกรรมเด็กมาบูรณาการกับการสอนภาษาไทย เนื่องจากโครงเรื่องที่ชัดเจนและภาษาที่สละสลวยช่วยให้ผู้เรียนชาวต่างประเทศเข้าใจบริบททางสังคมและวัฒนธรรมไทยได้ดียิ่งขึ้น

5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.2.1 ควรมีการวิจัยเชิงทดลองเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่ใช้นวัตกรรมกับกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีปกติ เพื่อยืนยันประสิทธิผลให้ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ควรศึกษาการแบ่งสัดส่วนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน เพื่อค้นหารูปแบบที่เหมาะสมที่สุดสำหรับทักษะการเขียนสร้างสรรค์

5.2.2 ควรต่อยอดรูปแบบนวัตกรรมไปสู่ระบบที่สามารถให้ข้อมูลสะท้อนกลับ ได้ทันทีในขณะที่ผู้เรียนฝึกแต่งนิทาน โดยเน้นการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (**AI**) ในการตรวจสอบความถูกต้องของไวยากรณ์และระดับภาษาไทย เพื่อช่วยลดภาระงานของผู้สอนและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

5.2.3 ควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังกลุ่มนักศึกษาต่างชาติสัญชาติอื่นหรือระดับความรู้ภาษาไทยที่แตกต่างกัน เพื่อตรวจสอบความยืดหยุ่นของนวัตกรรม รวมถึงประยุกต์ใช้กระบวนการวิเคราะห์ต้นแบบและชุดการเรียนรู้นี้กับการเขียนประเภทอื่น เช่น เรื่องสั้น บทความ หรือวรรณกรรมร่วมสมัย เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยในระดับที่ซับซ้อนขึ้น

6. เอกสารอ้างอิง

กิ่งแก้ว อัตถากร. (2519). *นิทานพื้นเมือง คติชนวิทยา* [เอกสารนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 184]. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.

กุหลาบ มัลลิกะมาส. (2525). *ความรู้ทั่วไปของวรรณคดีไทย*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

คณวร สัญญะ, และเดือนเพ็ญพร ชัยภักดี. (2563). การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้นิทานประกอบภาพเพื่อ

พัฒนาความสามารถในการเขียนสะกดคำของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, *5*(3), 99-110.

จรรยวรรณ เทพศรีเมือง. (2560). *การทำหนังสือสำหรับเด็ก*. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

เจด็จ คชฤทธิ์. (2554). *คู่มือเพื่อความเข้าใจเด็กและหนังสือสำหรับเด็ก*. บ้านหนังสือ.

ชวน ศรสงคราม. (2531). *วรรณกรรมสำหรับเด็ก*. โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

ธัญญา สังขพันธานนท์. (2539). *วรรณกรรมวิจารณ์*. นาคร.

นันทา ทองทวีวัฒนะ. (2556). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.

นันทา ทองทวีวัฒนะ. (2562). การศึกษาปัญหาการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาต่างชาติ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. *วารสารวรรณวิทัศน์*, *19*(1), 160-178.

นิตยา วรรณกิตร์. (2562). *วรรณกรรมสำหรับเด็ก* (พิมพ์ครั้งที่ 2). อินทนิล.

บุญชม ศรีสะอาด. (2543). *การวิจัยเบื้องต้น*. สุวีริยาสาส์น.

เบญจมาภรณ์ สุริยาวงศ์. (2564). *การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ นิทานพื้นบ้านภาษาไทย – จีนสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ประทีป เหมือนนิล. (2523). *วรรณกรรมไทยปัจจุบัน*. เจริญวิทย์การพิมพ์.

เผชิญ กิจระการ. (2544). การวิเคราะห์ประสิทธิภาพสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (E_1/E_2). *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, *7*, 44-51.

ลลิดา ศุภธนสินเขษม. (2551). *การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลแว่นแก้ว ปี พ.ศ. 2544–2547* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วรพล ศรีเทพ, และเป็นปลื้ม เชยชม. (2567). การสอนภาษาไทยแนวใหม่ในฐานะภาษาต่างประเทศด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ MEN2C Process & 7 Techniques. *วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร*, *8*(16), 53–67. https://so08.tcithaijo.org/index.php/EJFE/article/view/3925

วรวรรธน์ ศรียาภัย. (2565). *ภาษาในบริบทสังคมและวัฒนธรรมสมัยใหม่*. เดอะ บุกส์พลัส.

วรัญญา ไวบรรเทา. (2563). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคำศัพท์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยรังสิต.

วิเชียร เกษประทุม. (2536). *นิทานพื้นบ้าน*. พัฒนาศึกษา.

สมพร จารุณัฏ. (2541). *หนังสือกับการส่งเสริมการอ่าน*. โรงพิมพ์การศาสนา.

สิริวรรณ นันทจันทูล. (2543). *การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุทัศน์ วงศ์กระบากถาวร. (2550). *บันเทิงคดีประเภทเรื่องสั้น*. โอเดียนสโตร์.